

Päiväys
23.05.2025

Diaarinumero
1050/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

23.5.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **30.5.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 23.5.2025 nro 653/2025, valitus ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaisesta eläinsuojan ilmoituspäätöksestä, asia koskien eläinsuojatoiminnan laajentamista kiinteistöllä Heittola, Reisjärvi.

Ilmoituksen tekijä

Heittolan Tila Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **23.5.2025 – 30.6.2025** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **30.6.2025**.

23.05.2025

Dnro 1050/03.04.04.04.19/2024

Asia Valitus ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaisesta eläinsuojan ilmoituspäätöksestä

Valittaja

Ilmoituksen tekijä Heittolan Tila Oy

Päätös, josta valitetaan

Haapajärven kaupungin ympäristötarkastaja 16.7.2024 § 4

Ympäristötarkastaja on hyväksynyt Heittolan tila Oy:n ilmoituksen eläinsuojatoiminnan laajentamisesta Reisjärven kunnassa kiinteistöllä Heittola 691-401-1-139. Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa esitetyn mukaisesti ja toiminnanharjoittajan on noudatettava muun lainsäädännön ohella valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019), valtioneuvoston asetusta eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) sekä ympäristötarkastajan päätöksessä annettuja määräyksiä. Päätöksessä on annettu määräykset 1–8, joista määräykset 1–3, 6 ja 8 kuuluvat seuraavasti:

1. Tilakeskuksessa eläinsuojiin voidaan sijoittaa enintään ilmoituksen mukainen määrä eläimiä ---, eläinyksikkömäärä yhteensä 1 910,5 ey. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainitun eläinyksikkömäärän lannantuottoa ja ympäristövaikutuksia. Uuteen navettaan sijoitetaan 141 lypsylehmää ja 20 hiehoa (12–24 kk) ja vanhaan navettaan tulee 9 lypsylehmää, 25 hiehoa (12–24 kk), 15 lehmävasikkaa (6–12 kk) ja 35 vasikkaa (< 6 kk).

2. Eläinsuojien ja lantaloiden rakenteet sekä lannan ja jätevesien käsittely

Eläinsuojien pohjarakenteiden, lannan varastointitilojen, lantakourujen ja muiden lannan johtamiseen tarkoitettujen rakenteiden tulee olla vesitiiviit.

Lantavarastoilta edellytetään 12 kuukauden varastointitilavuutta. Tilakeskuksessa syntyvän lietelannan laskennallinen varastointitilavuusvaatimus on 4 987 m³ ja kuivikelannan osalta 385 m³. Lantavarastot on tyhjennettävä vuosittain ja tyhjennyksen yhteydessä on tarkastettava lantavarastojen kunto ja mahdolliset puutteet on korjattava välittömästi.

Säilörehuvaraston tulee olla tiivis ja muotoiltu siten, ettei puristeneste valu siilon ulkopuolelle. Säilörehun valmistuksessa syntyvä puristeneste on otettava talteen ja varastoitava tiiviissä säiliössä, ellei sitä käsitellä erillisessä puhdistamossa. Puristenestevarastojen on oltava riittävän suuret, jotta varasto riittää eri vuosina vaihtelevalle puristenestemäärälle.

Eläinsuojan, lantavarastojen ja rehuvarastojen ympäristö tulee pitää siistinä. Eläintenpidon, lannan varastoinnin, kuljettamisen, käsittelyn ja hyödyntämisen tulee tapahtua siten, että ympäristölle ei aiheudu kohtuutonta haittaa. Lannan kuormaus ja kuljetus on hoidettava tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys tulee hoitaa siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Eläinsuojan katolta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa kulkuväylien sekä lannan varastointitilojen käsittelytilojen ulkopuolelle. Laajennettavan eläinsuojan pohjarakenteet tulee rakentaa vesitiiviistä betonimateriaalista maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (266/2019) tuettavaa rakentamista koskevien ympäristönsuojeluvaatimusten mukaisesti. Myös nykyisen käyttöön jäävien lietesäiliöiden, lietekuilujen tulee olla rakennettu vesitiiviistä materiaalista maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 266/2019 mukaisesti. Kaikki kattamattomat lietesäiliöt tulee varustaa riittävän tiheällä ja vähintään 1,5 metrin korkuisella suoja-aidalla maasta mitattuna.

Eläinsuojan sosiaalitilojen wc-vedet tulee johtaa täyttymishälyttimellä varustettuun umpisäiliöön ja toimittaa jätevedenpuhdistamolle.

3. Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lannan peltolevitystä varten tulee hakemuksen mukaiselle kokonaiseläinmäärälle olla peltopinta-alaa vähintään 134,76 ha. Peltopinta-alaa tulee olla käytettävissä toiminnan aikana eläinsuojan todellisen eläinmäärän mukaan laskettu pinta-ala.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille tai peltolohkoille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenestettä tai muuta nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja etukäteen osoita maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella, ettei levityksestä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Kuivalannan levitys on

sallittua pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliin sijoittuvilla pelloilla, kun levitys tapahtuu keväällä ja kuivalanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää riittävän leveä, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke, ettei levityksestä aiheudu kaivojen veden pilaantumisvaaraa. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueen viljelyyn.

Peltoon levitettävästä lietteestä tulee tehdä lanta-analyysit liukoisen typen, kokonaistypen ja kokonaisfosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein.

Kiinteistön 691-401-72-6 Kukkaromäki lähipeltolohkoilla lannan levitys on sallittu vain multaamalla lanta välittömästi tai käyttämällä lietelannan levityksessä multaavaa/sijoitettavaa levitintä. Muiden peltolohkojen osalta on noudatettava nitraattiasetusta.

6. Toiminnasta aiheutuvien haittojen torjunta

Tilakeskuksen toiminnassa on kiinnitettävä huomiota hajuhaittojen hallintaan. Mikäli ilmenee ennalta arvaamattomia hajuhaittoja, tulee ryhtyä toimenpiteisiin hajuhaittojen vähentämiseksi.

Toiminnasta ei saa aiheutua merkittävää hajuhaittaa tilakeskuksen ympäristössä. Mikäli on syytä olettaa, että toiminnasta aiheutuu hajuhaittaa, voi valvontaviranomainen antaa määräyksiä tarvittavista tutkimuksista ja hajuntorjunnasta.

Eläinsuojien poistoilma tulee johtaa ulos mahdollisimman korkealta, vähintään kattoharjan korkeudelta.

Eläinten valkuaisruokinta tulee pyrkiä optimoimaan siten, että liete- ja kuivikelantaan johtuvien typpiyhdisteiden määrä voidaan pitää mahdollisemman vähäisenä.

Toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa ryhtyä tilakeskuksen toiminnasta aiheutuvien pölyhaittojen vähentämiseen, esim. hiekkatien kastelu tai suolaus.

8. Muut määräykset

Mikäli eläinsuojien yhteyteen perustetaan jaloittelutarha, tulee jaloittelualue olla rakenteeltaan nitraattiasetuksen mukainen. Suunnitelma jaloittelutarhan rakenteista ja valumavesien keräilystä tulee toimittaa 3 kuukautta ennen hankkeen toteuttamista Haapajärven ympäristöpalveluihin hyväksyttäväksi.

Laitumelle johtava kulkuväylä tulee puhdistaa lannasta ja pitää siistinä.

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Toiminnanharjoittajan tulee varautua riittävästi häiriö- ja poikkeustilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa päästöjä ympäristöön. Häiriö- ja poikkeustilanteissa, joissa voi aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa tai päästöjä maaperään, veteen tai ilmaan, on ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen estämiseksi. Häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljy- ja kemikaalivahingosta tulee aina ilmoittaa välittömästi myös pelastusviranomaiselle.

Haittaeläinten esiintymistä on ehkäistävä muun muassa pitämällä eläinsuojia ympäröivä alue riittävän siistinä ja estämällä haittaeläinten pääsy ravinnonlähteisiin. Tarvittaessa haittaeläimiä on torjuttava.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen toiminnan laajentamista, muuttamista (olennainen muutos), lopettamista, toiminnanharjoittajan vaihtumista tai muusta toiminnan valvonnan kannalta olennaisesta muutoksesta valvontaviranomaiselle. Ilmoitukseen on tarvittaessa liitettävä asianmukaiset suunnitelmat tarvittavista ympäristönsuojelutoimista.

Toiminnan loppuessa tai keskeytyessä on varastoitu lanta ja jätteet toimitettava asianmukaiseen hyötykäyttöön tai keräykseen.

Eläinsuojan laajennuksen valmistumisesta on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajan on katsottava vaatineen, että päätös kumotaan ja ilmoitus hylätään. Valittaja on vaatinut, että eläinsuojan laajennusilmoituksessa olevien tien käyttöä ja vedenkäyttöä sekä etäisyyksiä koskevat puutteelliset ja virheelliset tiedot selvitetään ja korjataan ennen rakentamista, Heittolan tilan Pihtiputaantien tieliittymälle haetaan asianmukainen lupa, tielinjausta muutetaan kulkemaan kokonaisuudessaan Heittolan tilan omilla mailla sekä vesi-yhtymän toimintaa muutetaan niin, että osakkaille asennetaan vesimittarit, ja jokainen yhtymän jäsen maksaa vedestä kulutuksensa mukaan.

Perustelut

Heittolan tilalta ei ole tieliittymää Pihtiputaantielle. Tien rakentamiseen ei ole haettu lupaa. Heittolan tilan hakemuksessa on vedottu tienkäyttöoikeuden suhteen rasitteeseen, joka kohdistuu valittajan tilaan. Valittaja on hakenut rasitteen purkamista, koska tilan toiminnan moninkertaistuessa rasite muuttuu kohtuuttomaksi. Tie kulkee lähimmillään vain noin 80 metrin etäisyydellä valittajan asuinrakennuksesta. Maataloustoiminnan laajentuessa moninkertaiseksi, myös toiminnasta lähinaapurille aiheutuvat haitat moninkertaistuvat.

Vesiyhtymällä, josta Heittolan tila ottaa vetensä, on liittynyt kunnan vesilaitokselle, mutta se ei ole tällä hetkellä käytössä. Kunnan vesi otetaan käyttöön tarvittaessa. Valittaja on kysynyt valituksessaan, riittääkö vesi kaikissa tilanteissa yhtymän muille osakkaille ja miten mahdollinen eteen tuleva kunnan veden käyttö ja siitä aiheutuvat kustannukset ratkaistaan. Valittaja on perustellut valitustaan myös vesihuoltolain mukaisilla seikoilla.

Eläinsuojan ilmoituksessa esitetty uuden eläinsuojan etäisyys valittajan asuinrakennuksesta on 350 metriä. Lannan säilytyksen etäisyys on ilmoituksen mukaan 320 metriä ja jaloittelutarhan etäisyys 290 metriä. Haapajärven kaupungin ympäristöpalveluiden kuulutuksessa on mainittu, että lähin asuinrakennus sijaitsee noin 260 metrin etäisyydellä. Ilmoituspäätöksessä laajennettavan eläinsuojan etäisyydeksi valittajan asuinrakennuksesta on merkitty 330 metriä. Vanha lannansäilytyspaikka on lisäksi myös melko lähellä valittajan asuinrakennusta. Valittaja on kyseenalaistanut, mitkä ovat oikeat etäisyydet. Vähimmäisetäisyyden asuinrakennuksesta lannan säilytykseen tulee säännösten mukaan olla 250 metriä, eli etäisyys on lähellä raja-arvoja. Asiakirjoissa ilmenevät toisistaan poikkeavat tiedot tulee tarkistaa ja korjata, eli käytännössä karttapohjaisen arvioinnin sijaan tulee mitata todelliset etäisyydet kohteiden välillä, jotta suojaetäisyyksien riittävyys voidaan varmistaa.

Valittaja on liittänyt valitukseensa ilmoituksesta tekemänsä muistutuksen.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Haapajärven kaupungin ympäristötarkastajalta on pyydetty lausunto valituksesta. *Hallinto-oikeus* on varannut Haapajärven kaupungin ympäristöterveydenhuollolle (Reisjärven kunnan terveydensuojeluviranomainen) tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Haapajärven kaupungin ympäristötarkastaja on lausunnossaan esittänyt, että valitus tulee hylätä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Lupamääräyksissä on otettu huomioon valittajan muistutuksessa esittämiä vaatimuksia muun muassa antamalla tavanomaista tiukempi määräys koskien lannan levitystä naapurin lähipeltolohkoilla (multausvelvoite). Etäisyyksien väitettyjä ristiriitaisuuksia koskien ympäristötarkastaja on todennut, että asetuksen 138/2019 mukainen etäisyysvaatimus 250 metriä täyttyy ilmoitushakemuksessa esitettyjen tietojen (kokoluokka, lannan käsittely) mukaiselle eläinsuojalle. Tie- ja vesiasiat on otettu huomioon lupamääräyksissä ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan puitteissa.

Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelujen ympäristöterveysvalvonta on vastineessaan todennut muun ohella seuraavaa:

Valituksessa mainitut tie- ja etäisyysasiat eivät kuulu terveydensuojeluviranomaisen toimivaltaan. Valituksessa mainittu vesiyhtymän kaivo on pieni vesilaitos, joka kuuluu

terveydensuojeluviranomaisen säännöllisen valvonnan piiriin. Osa vesilaitosta koskevista väitteistä, esimerkiksi vesimaksuihin ja -mittareihin liittyen, ei kuulu terveydensuojeluviranomaiselle. Vesilaitoksella ei ole hyväksyttyä toiminta-aluetta, joten se ei ole vesihuoltolain tarkoittama vesihuoltolaitos.

Valittaja on toimittanut lisäselvityksenä maanmittauslaitokselta saamansa tulosteen ja todennut tulosteen perusteella, että Heittolan tilan uudet rakennukset on suunniteltu lähemmäksi kuin Heittolan tilan ilmoituksessa, ilmoituspäätöksessä ja rakennuslupapapereissa on annettu ymmärtää. Valittajan rakennuksista keskimäinen on lähin asuintila Heittolan tilasta katsoen. Uudet lietesäiliöt on suunniteltu lähemmäs kuin mitä kartassa näkyvät nykyiset rakennukset sijaitsevat. Lisäksi yksi muu vapaa-ajan asuinrakennus on vielä valittajan asuinrakennuksia lähempänä Heittolasta katsottuna. Etäisyydet on siis syytä mitata tarkasti, että vaaditut suojaetäisyydet täyttyvät.

Heittolan Tila Oy on valituksesta, lausunnosta, vastineista ja valittajan lisäselvityksestä antamassaan vastineessa esittänyt, että valittajan vaatimukset tulee hylätä kokonaisuudessaan ja todennut muun ohella seuraavaa:

Toiminnanharjoittaja on ilmoitusasian käsittelyyn liittyneessä vastineessaan todennut olevansa valmis huolehtimaan tilustien pölynsidonnasta naapurikiinteistön kohdalla, mikäli se olosuhteiden vuoksi on tarpeen esimerkiksi rehunkorjuun tai lannan siirtokuljetusten aikana. Etäisyys tiestä valittajan asuinrakennukseen on noin 95 metriä. Toiminnanharjoittajalla on rasisitteellinen kulkuoikeus tilalle. Tieasiat eivät kuulu käsiteltäväksi ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusmenettelyssä.

Toiminnanharjoittaja on osakkaana paikallisessa vesiyhtymässä, joka tuottaa veden lähialueen maa- ja kotitalouksien tarpeisiin. Vedenotto on yhteydessä kunnalliseen vesijohtoverkostoon, joka toimii vedenottamon varajärjestelmänä. Tilalla ei ole suoraa liityntäyhteyttä kunnalliseen vesijohtoon, mutta järjestelyjä on pidettävä riittävinä huoltovarmuuden näkökulmasta. Paikallisen vesiyhtymän toimintaan liittyvät asiat, kuten veden hinnoittelu, eivät kuulu ympäristönsuojelulain mukaisessa ilmoitusasiassa käsiteltäviin asioihin.

Asetuksen 138/2019 mukaan ilmoituspäätöksen mukaisella eläinyksikkömäärällä 1 910,5 etäisyyden lähimpiin häiriintyviin kohteisiin tulee olla valituilla ympäristönsuojelutekniikoilla vähintään 250 metriä. Tämä etäisyysvaatimus täyttyy hankkeessa.

Valittaja on vastaselityksessään tarkentanut valituksessa esittämänsä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Valituksenalainen päätös on kumottava, sillä hankkeella ei ole asiallista tieyhteyttä ja riittävää vedensaantia, eikä vedensaannin turvaamista ole selvitetty. Ilmoitushakemuksen hyväksymiselle ei ole ollut edellytyksiä. Ilmoituksessa on myös väärää tietoa sekajätteen käsittelystä.

Hanke aiheuttaa naapuruussuhdelain 17 §:n tarkoittamaa kohtuutonta rasitusta paitsi eläinsuojan ja lannankäsittelyn puutteellisen etäisyyden vuoksi hajuhaittana, myös muun muassa pöly- ja meluhaittoina, sillä hanke lisää merkittävästi rasitetien käyttöä. Muun ohella eläinsuojan etäisyydet tulee mitata, eikä karttapohjainen arviointi ole riittävää. Vaikka asetuksen mukaiset etäisyydet muodollisesti täyttyisivät, haitan arvioinnissa tulee ottaa huomioon se, että etäisyydet täytynevät vain hyvin pienellä marginaalilla.

Rasitetie sijaitsee valittajan pihapiirin ja asuinkäyttöön tarkoitettujen rakennusten välittömässä läheisyydessä.

Hanke moninkertaistaa Heittolan tilan karjan pääluvun ja siten myös valittajan kiinteistön kautta kulkevan, nyt jo erittäin häiritsevän liikenteen tilakeskukseen ja sieltä pois.

Heittolan tilan maat ovat hajallaan eri puolilla kylää ja esimerkiksi lietesäiliöitä on tilakeskuksessa kaksi, sekä lisäksi tilan käytössä tulee olemaan kaksi lietesäiliötä muualla kuin tilakeskuksessa, jolloin esimerkiksi lannan ja lietteen ajosta tulee ympärivuotista. Tämän lisäksi tehdään rehunajoa monta kertaa kesässä ja maidonkuljetusta. Liikenne ei ole sidottua tiettyyn vuorokaudenaikaan, vaan ajoa tapahtuu myös esimerkiksi yöaikaan.

Heittolan tilalle vievän rasitetien etäisyys valittajan päärakennukseen on toiminnanharjoittajan vastineessa määritelty ilmeisesti kartan perusteella 95 metriin. Päärakennus ei kuitenkaan ole lähin asuinkäytössä oleva rakennus valittajan kiinteistöllä, vaan se on keskellä pihaa oleva erillinen rakennus, joka on tarkoitettu asuinkäyttöön, ja josta on tielle matkaa 82 metriä. Rakennusten ja tilakeskukseen vievän rasitetien välissä on lisäksi hoidettu piha-alue, jossa on myös puutarha ja kasvimaata. Näiden etäisyys tiestä on noin 48 metriä. Pöly- ja hajuhaitat sekä melu tulevat rakennushankkeen jälkeen moninkertaistumaan Heittolan tilalle vievällä tiellä ja siten myös valittajan kiinteistöllä, joten haitta tulee olemaan kohtuuton erityisesti kesäaikana.

Toiminnanharjoittaja tai lupaviranomainen eivät ole toimittaneet valittajalle sellaista dokumenttia, kuten asemapiirrosta, josta voisi todeta rakennusten ja lietealtaiden tarkan sijainnin ja etäisyydet suhteessa valittajan kiinteistöön ja asuinkäytössä oleviin rakennuksiin.

Toisin kuin Haapajärven kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöjohtaja on vastineeseen todennut, valituksessa mainitun vesilaitoksen osalta ei ole kyse pienestä yksiköstä. Kyseistä vesilaitosta käyttää myös toinen suurehko karjatila (70 lypsävää).

Heittolan Tila Oy:lle on toimitettu tiedoksi valittajan vastaselitys liitteineen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki valittajan vaatimuksia tieoikeutta ja vesi-yhtymän toimintaa koskevilta osin.

2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen muilta osin.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos valituksen tutkiminen ei kuulu sen toimivaltaan.

Valittaja on vaatinut muun ohella, että Heittolan tilan Pihtiputaantien tieliittymälle haetaan asianmukainen lupa, tielinjausta muutetaan kulkemaan kokonaisuudessaan Heittolan tilan omilla mailla sekä vesiyhtymän toimintaa muutetaan niin, että osakkaille asennetaan vesimittarit, ja jokainen yhtymän jäsen maksaa vedestä kulutuksensa mukaan.

Hallinto-oikeus toteaa, että hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa käsitellä ympäristönsuojelulain mukaisen eläinsuojan ilmoitusasian yhteydessä edellä mainittuja vaatimuksia.

2. Pääasia

Ilmoitus koskee maidontuotantotoiminnan laajentamista kiinteistöllä Heittola 691-401-1-139 Reisjärven kunnassa. Toiminnalla ei ole aikaisempaa ympäristölupaa tai ilmoituspäätöstä. Ilmoituspäätöksen mukaan eläinmäärä saa olla yhteensä enintään 1 910,5 eläinyksikköä. Toimintaa laajennetaan sijoittamalla uusi lypsykarjapihatto olemassa olevan eläinsuojarakennuksen viereen. Vanhassa navetassa pidetään 9 lypsylehmää, 25 hiehoa, 15 lehmävasikkaa (6–12 kuukautta) ja 35 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa. Vanhassa navetassa lypsylehmät ja vasikat (alle 6 kuukautta) ovat kuivikelannalla, ja hiehot ja lehmävasikat (6–12 kuukautta) lietalannalla. Uudessa navetassa pidetään 141 lypsylehmää ja 20 hiehoa, ja lannankäsittely tapahtuu lietelantamenetelmällä. Uusi kelluvalla katteella varustettava lietesäiliö rakennetaan tilakeskuksen yhteyteen ja lisäksi rakennetaan yksi uusi etälietesäiliö. Tilalla on olemassa kelluvalla katteella katettu lietesäiliö tilakeskuksen yhteydessä, vuokrattu etälietesäiliö ja kuivalantala. Lanta hyödynnetään peltoviljelyssä lannoitteena. Vanhassa navetassa on koneellinen ilmanvaihto ja uuteen lypsylehmäpihattoon rakennetaan luonnollinen ilmanvaihto. Ilmoituksen mukaan toiminnan merkittävin ympäristövaikutus on satunnainen hajuhaitta säiliöiden sekoituksen ja lannanajon yhteydessä.

Valittaja on esittänyt, että asiassa ei ole riittäviä tietoja muun muassa toiminnan sijoittumisesta, tieoikeuksista ja vedensaannista.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Saman pykälän 2 momentin mukaan asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.

Asiassa on eläinmäärän perusteella kyse ympäristönsuojelulain 115 a §:n 2 momentin mukaisesta ilmoituksenvaraisesta eläinsuojatoiminnasta. Ympäristönsuojelulain 115 b §:n 1 momentin mukaan ilmoituksessa on oltava ilmoituksen käsittelyn kannalta tarpeelliset ja sitovat tiedot toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista. Tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä ja tekemisestä sekä siihen liitettävistä ilmoituksen käsittelyn kannalta tarpeellisista selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019, eläinsuoja-asetus) 2 §:n 1 momentin mukaan eläinsuoja, eläinsuojan laajennusosa ja lannan varastointiin tarkoitettu rakennus tai rakennelma on sijoitettava siten, että se on vähintään asetuksen liitteessä 1 säädetyllä etäisyydellä (vähimmäisetäisyys) lähimmästä naapurikiinteistöllä sijaitsevasta asumiseen tai loma-asumiseen tarkoitettu rakennuksesta, koulusta, päiväkodista, sairaalasta ja muusta vastaavasta kohteesta, jossa hajusta saattaa aiheutua haittaa ihmisten viihtyvyydelle (hajusta häiriintyvä kohde). Vähimmäisetäisyyttä määriteltäessä on otettava huomioon eläinsuojan kaikkien eläinten ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetuilla eläinyksikkökertoimilla laskettu kokonaiseläinyksikkömäärä. Etäisyys mitataan eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan tai lannan varastointitilan ulkoseinästä hajusta häiriintyvän kohteen ulkoseinään. Eläinsuoja-asetuksen liitteen 1 taulukon 1 mukaan vähimmäisetäisyyden 1 650–2 089 eläinyksikön eläinsuojasta ja lannanvarastointitilasta lähimpään hajusta häiriintyvään kohteeseen tulee olla vähintään 250 metriä, kun lietalantoissa on katteena kelluva kate. Valituksenalaisen päätöksen perusteena on eläinsuoja-asetuksen 11 §:n 2 momentin mukaisesti käytetty uudesta eläinsuojarakennuksesta ja uudesta lietesäiliöstä valittajan asuinrakennukseen mitattuja etäisyyksiä. Uuden eläinsuojarakennuksen etäisyys valittajan asuinrakennukseen on valituksenalaisen päätöksen mukaan 330 metriä ja uuden lietesäiliön etäisyys 320 metriä.

Hallinto-oikeus katsoo, että ilmoituksessa ja valituksenalaisessa päätöksessä esitettyjen tietojen ja hallinto-oikeuden tekemän karttatarkastelun perusteella asiassa on tullut selvitettyksi, että eläinsuoja-asetuksen mukaiset vähimmäisetäisyydet valittajan asuinrakennuksesta uuteen eläinsuojaan ja lannanvarastointitilaan täyttyvät. Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että myös olemassa oleva eläinsuojarakennus ja lietesäiliö sijaitsevat yli 250 metrin etäisyydellä valittajan asuinrakennuksesta. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että ilmoituslomakkeessa, valituksenalaisen päätöksen kertoelmaosassa ja kuulutuksessa olevilla osittain ristiriitaisilla etäisyystiedoilla ei voida katsoa olleen asiassa oikeudellista merkitystä valituksenalaisen päätöksen ratkaisun lopputulokseen. Koska asetuksen mukaiset etäisyysvaatimukset täyttyvät

selvästi, etäisyysmittauksia ei valituksen johdosta ole tarpeen tarkentaa maastossa.

Hallinto-oikeus katsoo, että ympäristötarkastajalla on ollut käytettävissään hallintolain 31 §:n 1–2 momenttien ja ympäristönsuojelulain 115 b §:n 1–2 momenttien mukaisesti riittävät tiedot asian ratkaisemiseksi koskien muun muassa toiminnan sijoittumista, tieoikeuksia ja vedensaantia. Siltä osin kuin valittaja on vedonnut vähimmäisetäisyyksiin myös eläinsuojaa lähinnä sijaitsevan kiinteistön osalta, hallinto-oikeus toteaa, että etäisyyksien riittävyys muiden kuin valittajan asuinrakennuksen osalta ei tule hallinto-oikeudessa tarkasteltavaksi tässä asiassa.

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta. Saman pykälän 2 momentin kohtien 1–4 mukaan toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Valittaja on vedonnut eläinsuojatoiminnasta ja lannankäsittelystä aiheutuviin hajuhaittoihin. Kun otetaan huomioon ilmoituksen mukaiset menetelmät hajuntorjunnassa eläinsuojien ja lannanvarastointitilojen osalta, eläinsuojasetuksen mukaisten vähimmäisetäisyyksien täyttyminen valittajan kiinteistöön nähden ja ilmoituspäätöksessä annetut määräykset 2, 3, 6 ja 8 toiminnan hajuhaittojen ehkäisemiseksi, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta ei aiheudu sallivan ilmoituspäätöksen edellytysten vastaisia vaikutuksia hajuhaitan muodossa.

Valittajan mukaan hajuhaittojen lisäksi pöly- ja meluhaitat lisääntyvät, sillä toiminnan laajentaminen lisää merkittävästi rasitetien käyttöä. Karttatarkastelun perusteella tie kulkee lähimmillään noin 95 metrin etäisyydellä valittajan kiinteistön päärakennuksesta ja noin 80 metrin etäisyydellä toisesta rakennuksesta, jonka valittaja on ilmoittanut olevan asuinkäytössä. Ilmoituksen mukaan tilakeskuksen raskas liikenne muodostuu maitoauton käynneistä joka toinen päivä sekä rehujen ja muiden tuotantotarvikkeiden toimituksista viikoittain. Tilan sisäisessä liikenteessä liikennemäärät kasvavat sesonkiluonteisesti rehunkorjuun sekä lannanlevityksen aikana. Toiminnanharjoittaja on ilmoitusasian käsittelyyn liittyneessä vastineessaan todennut olevansa valmis huolehtimaan rasitetien pölynsidonnasta naapurikiinteistön kohdalla, mikäli se olosuhteiden vuoksi on tarpeen esimerkiksi rehunkorjuun tai lannan siirtokuljetusten aikana.

Valituksenalaisessa päätöksessä on annettu toiminnasta johtuvien haittojen ehkäisemiseksi määräys 2. Lisäksi määräyksen 7 mukaan toiminnanharjoittajan tulee tarvittaessa ryhtyä tilakeskuksen toiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämiseen, esimerkiksi hiekkatien kastelu tai suolaus. Hallinto-oikeus katsoo, että määräyksissä 2 ja 7 on otettu riittävästi huomioon toiminnasta aiheutuvan liikenteen haittojen ehkäiseminen, kun lisäksi otetaan huomioon, että eläinsuojan toiminnasta aiheutuva liikenteen melu on pääosin kausiluonteista.

Edellä mainituin perustein hallinto-oikeus katsoo, että ilmoituksen ja ilmoituspäätöksen mukaisesta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 115 d §:n 2 momentissa mainittuja kiellettyjä seurauksia. Ilmoitus on voitu hyväksyä. Näin ollen hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Muut sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentti 2 kohta

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014, ympäristönsuojeluasetus) 3 § 1 momentti 4 kohta ja 2 momentti 9–10 kohdat, 4 § 1 momentti 2–3 kohdat

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Reisjärven kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **30.6.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Laura Portin ja Päivi Kentala sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen.

Esittelijä Heidi Laakso

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
 Asiamies ja prosessiosoite:
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Heittolan Tila Oy

 Reisjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

 Reisjärven kunnan terveydensuojeluviranomainen

 Reisjärven kunnanhallitus

 Pohjois-Suomen aluehallintovirasto /
 Ympäristölupavastuualue

 Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#